

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
29.03.2015
Hetkel kehtiv
RT I, 19.03.2015, 48

Hoiu-laenuühistu seadus

Vastu võetud 09.02.1999
[RT I 1999, 24, 357](#)
jõustumine 01.07.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.12.2001	RT I 2002, 3, 6	01.02.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002
10.12.2008	RT I 2008, 59, 330	01.01.2009
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
09.06.2010	RT I 2010, 34, 182	01.07.2010, osaliselt 01.07.2011
18.02.2015	RT I, 19.03.2015, 4	29.03.2015

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse eesmärk

Käesolev seadus määrab kindlaks hoiu-laenuühistu õigusliku seisundi, tegevuse alused ning asutamise ja lõpetamise korra.

§ 2. Seaduse kohaldamine

- (1) Käesolevat seadust kohaldatakse kõigile Eestis asutatavatele ja tegutsevatele hoiu-laenuühistutele.
- (2) Hoiu-laenuühistutele kohaldatakse ühistute kohta sätestatud, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.
- (3) Lisaks käesolevas seaduses sätestatule kohaldatakse krediidiandjate ja -vahendajate seaduse § 2 lõikes 6 sätestatud juhul hoiu-laenuühistule krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud.
[\[RT I, 19.03.2015, 4- jõust. 29.03.2015\]](#)

§ 3. Hoiu-laenuühistu mõiste

- (1) Hoiu-laenuühistu on finantseerimisasutus, mille peamine ja püsiv tegevus on käesoleva seaduse §-s 6 nimetatud tehingute tegemine.
[\[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010\]](#)
- (2) Hoiu-laenuühistu on tulundusühistu.

§ 4. Hoiu-laenuühistu ärinimi

(1) Hoiu-laenuühistu ärinimi peab sisaldama täiendit «hoiu-laenuühistu» ja võib sisaldada tema asukoha haldusüksuse või muud kohanime.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud täiendi asemel võib hoiu-laenuühistu ärinimes kasutada lühendit HLÜ.

(3) Muu isiku, asutuse või ühenduse nimes või nimetuses ei või kasutada sõna «hoiu-laenuühistu», samuti eksitavalt sarnase tähendusega sõnu või lühendeid eesti ega muus keeles.
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 5. Hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõtted

(1) Hoiu-laenuühistu tegutseb liikmelisuse alusel ja moodustatakse:

- 1) territoriaalsuse põhimõttel, kusjuures tema tegevuspiirkonnaks on ühe kohaliku omavalitsuse üksuse või mitme omavahel piirneva kohaliku omavalitsuse üksuse haldusterritoorium;
- 2) töö-, teenistus- või kutsealasel põhimõttel;
- 3) ühiste majanduslike huvide põhimõttel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud haldusterritooriumil võib tegutseda mitu hoiu-laenuühistut.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 6. Hoiu-laenuühistu tehingud

(1) Hoiu-laenuühistu peamine ja püsiv tegevus on oma liikmetega järgmiste tehingute tegemine:

- 1) hoiustamistehingud hoiuste ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamiseks;
- 2) laenu tehingud, sealhulgas tarbijakrediit, hüpoteeklaenu ja faktooring;
- 3) liisingutehingud;
- 4) Euroopa Komisjoni ja Euroopa Liidu Majanduspiirkonna lepinguriigi (edaspidi *lepinguriik*) asutatud sihtasutuste, struktuurifondide, makseagentuuride või teiste sarnaste isikute poolt pakutavate tagatiste, garantiide, toetuste ja sihtotstarbeliste tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamine ja nende vahendamine;
- 5) krediidiastutuse, finantseerimisasutuse või kindlustusandja poolt pakutavate tagatiste, garantiide ja muude tagasimakstavate rahaliste vahendite kaasamine ja nende vahendamine;
- 6) nõustamine majandustegevust puudutavates küsimustes;
- 7) muud tehingud, mis on sisult sarnased käesoleva lõike punktides 1–6 loetletud finantsteenustega.

(2) Kindlaksmääramata isikute ringile võib hoiu-laenuühistu osutada:

- 1) valuutavahetusteenuseid;
- 2) rahasiiret ning teisi makseteenuseid vastavalt makseasutuste ja e-raha asutuste seaduses sätestatule.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

2. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU ASUTAMINE

§ 7. Hoiu-laenuühistu asutamisleping

(1) Hoiu-laenuühistu asutamiseks sõlmivad käesoleva seaduse §-s 17 sätestatud tingimustele vastavad asutajad asutamislepingu. Asutajaid peab olema vähemalt 25.

(2) Asutamislepingus peab lisaks tulundusühistuseaduse § 5 lõikes 2 sätestatud andmetele olema märgitud:

- 1) hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõtte ning vastavalt sellele tegevuspiirkond, liikmeskonna moodustamise aluseks olev tegevus- või kutseala või milles seisneb ühine majanduslik huvi;
[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]
- 2) asutajate poolt tasutud sisseastumismaksu ja osamaksu jaotus asutajate vahel;
- 3) osamaksu ja sisseastumismaksu suurus, tasumise kord, aeg ja koht;
- 4) kui moodustatakse laenukomitee, selle liikmete nimed;
- 5) revisjonikomisjoni liikmete nimed.

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 8.–§ 9. [Kehtetud -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 10. Hoiu-laenuühistu põhikiri

(1) Hoiu-laenuühistu põhikirjas peab lisaks tulundusühistuseaduses sätestatud andmetele olema märgitud:

1) hoiu-laenuühistu liikmeskonna moodustamise põhimõte ning vastavalt sellele tegevuspiirkond, liikmeskonna moodustamise aluseks olev tegevus- või kutseala või milles seisneb ühine majanduslik huvi;

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

- 2) sisseastumismaksu suurus ja tasumise kord;
- 3) osamaksu suurus, tasumise tähtaeg ja kord;
- 4) osakapitali suurus;
- 5) reservkapitali ja muude reservide suurus ja moodustamise kord;
- 6) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]
- 7) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]
- 8) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]
- 9) muud käesolevas seaduses sätestatud kohustuslikud tingimused.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 11. Sisseastumismaksu ja osamaksu tasumine

Hoiu-laenuühistu asutajad peavad sisseastumismaksu ja osamaksu tasuma täielikult rahas asutamislepingus nimetatud Eesti krediitiasutuses avatud kontole enne hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmise avalduse esitamist, kui asutamislepingus ei ole ette nähtud varasemat tähtaega.

§ 12. Enne äriregistrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Enne hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmist võivad asutajad asutatava hoiu-laenuühistu nimel teha ainult tehinguid, mis on suunatud asutatava hoiu-laenuühistu organisatsioonilise struktuuri loomisele ja vajalike tehniliste vahendite, turvasüsteemide ning muu hoiu-laenuühistu tegevuseks vajaliku vallas- ja kinnisvara omandamisele või rentimisele.

(2) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(3) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

(5) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 13. [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 14. Hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmise avaldus

Hoiu-laenuühistu äriregistrisse kandmiseks esitab juhatus avalduse, milles näidatakse lisaks tulundusühistuseaduse § 7 lõikes 1 sätestatule osakapitali suurus ja revisjonikomisjoni liikmete nimed, isikukoodid ja elukohad. Avaldusele lisatakse tulundusühistuseaduse § 7 lõikes 1 sätestatule lisaks krediitiasutuse teatis osakapitali sissemaksu kohta

§ 15. Äriregistrisse kantavad andmed

Lisaks tulundusühistuseaduses sätestatud andmetele kantakse äriregistrisse hoiu-laenuühistu:

- 1) osakapitali suurus;
- 2) [kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

3. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU LIKMEMED

§ 16. Liikmeks vastuvõtmine

(1) Iga hoiu-laenuühistu liikmeks astuja peab tasuma sisseastumismaksu põhikirjas ettenähtud korras ja summas, kuid mitte vähem kui 6 eurot.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(2) [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 17. Hoiu-laenuühistu liikmeks astumise tingimused

(1) Territoriaalsuse põhimõttel asutatava hoiu-laenuühistu liikmeks võib astuda:

1) füüsiline isik, kelle peamine elukoht või püsiva ja kestva majandus- või kutsetegevuse koht on hoiu-laenuühistu tegevuspiirkonnas või kes omab hoiu-laenuühistu tegevuspiirkonnas kinnisasja;

2) eraõiguslik juriidiline isik, kelle asukoht või tegevuskoht on hoiu-laenuühistu tegevuspiirkonnas.

(2) Töö-, teenistus- või kutsealase või ühiste majanduslike huvide põhimõtte alusel asutatava hoiu-laenuühistu liikmeks võivad astuda:

1) füüsilised isikud, kes tegutsevad või töötavad samal tegevus- või kutsealal või keda seovad ühised majanduslikud huvid;

2) füüsilisest isikust ettevõtjad, kelle põhitegevusala on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutega sama tegevusvaldkond;

3) äriühingud, kelle põhitegevusala on käesoleva lõike punktis 1 nimetatud isikutega sama tegevusvaldkond, kelle aasta netokäive või bilansi maht on kuni 2 miljonit eurot ning kellel ei ole üle kümne töötaja;

4) mittetulundusühingud, kelle liikmeteks on käesoleva lõike punktides 1–3 nimetatud isikud.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud liikmete osakaal ei või olla suurem kui 25 protsenti liikmete koguarvust.

(4) Hoiu-laenuühistu liikmeks ei saa olla riik, kohaliku omavalitsuse üksus ega avalik-õiguslik juriidiline isik. [RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 18. Hoiu-laenuühistu liikmete arv

(1) Hoiu-laenuühistul peab olema vähemalt 25 liiget.

(2) Ühiste majanduslike huvide põhimõttel moodustatud hoiu-laenuühistul võib olla kuni 1000 liiget.

(3) Hoiu-laenuühistu liikmete nimekirja tulundusühistuseaduse § 15 lõikes 1 sätestatud kehtivate andmetega esitab ühistu juhatus äriregistrile koos majandusaasta aruandega.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 19. Hoiu-laenuühistust väljaastumine

(1) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus hoiu-laenuühistust välja astuda, kui tal ei ole hoiu-laenuühistu ees täitmata kohustusi.

(2) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus ühistust väljaastumisel või väljaarvamisel tagasi saada tasutud osamaks tulundusühistuseaduses ettenähtud korras.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(3) Hoiu-laenuühistu liikmel on õigus anda oma liikmesus üle vaid isikule, kes vastab käesolevas seaduses ja ühistu põhikirjas liikme kohta sätestatud tingimustele.

§ 20. Hoiu-laenuühistust väljaastunud liikme õigus dividendidele

Väljaastunud liige kaotab õiguse saada dividende majandusaasta selle poolaasta algusest, mille kestel ta esitas hoiu-laenuühistust väljaastumise avalduse, kuid kuni osamaksu tagastamiseni käesoleva seaduse § 19 lõike 2 alusel on tal õigus saada tasutud osamaksult intressi samadel tingimustel, nagu hoiu-laenuühistu maksab seda tähtajata hoiustelt.

§ 21. [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

4. peatükk HOIU-LAENUÜHISTU VARA

§ 22. Hoiu-laenuühistu vara ja osakapital

(1) Hoiu-laenuühistu vara tekib tema liikmete osamaksudest ja muudest maksetest, ühistu tegevusest saadavast tulust, riigi ja kohalike omavalitsuste majandusabist, annetustest ja muudest laekumistest.

(2) Hoiu-laenuühistu osakapital moodustatakse liikmete osamaksudest.

(3) Hoiu-laenuühistu osakapital peab olema vähemalt 31 950 eurot. Hoiu-laenuühistu netovara peab tegutsemise igal ajahetkel vastama vähemalt osakapitalile.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(4) Osakapitali suurendamisel kohaldatakse äriseadustiku §-des 192, 192¹ ja 195 ning § 196 lõike 1 punktides 1–5 ja 7 ning lõigetes 3–3² ja 4 ning §-des 196¹ ja 196² sätestatud.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

(5) Osakapitali vähendamisel kohaldatakse äriseadustiku §-des 197 ja 197¹ ning § 199 lõigetes 1 ja 2 ning §-des 199², 200 ja 200¹ sätestatud. Osakapitali ei või vähendada alla käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud miinimumi.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2010]

§ 23. Hoiu-laenuühistu liikme osamaks

(1) Hoiu-laenuühistu liikme osamaksu suurus peab olema vähemalt 30 eurot.

[RT I 2010, 34, 182- jõust. 01.07.2011]

(2) Hoiu-laenuühistu liikme osamaks tasutakse ainult rahas.

(3) Hoiu-laenuühistu liige peab tasuma osamaksu ühe kuu jooksul ühistu liikmeks vastuvõtmise kohta otsuse tegemise päevast, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud lühemat tähtaega.

§ 24. Hoiu-laenuühistu reservkapital ja muud reservid

(1) Hoiu-laenuühistu kohustuste tagamiseks moodustatakse reservkapital, mille suurus peab olema vähemalt pool osakapitalist, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suuremat määra.

(2) Reservkapital moodustatakse ja seda täiendatakse liikmete sisseastumismaksudest, kasumieraldistest ja reservkapitali intressidest.

(3) Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 20 protsenti puhaskasumist. Kui reservkapital saavutab põhikirjas ettenähtud suuruse, peatatakse reservkapitali suurendamine kasumieraldiste ja intresside arvel.

(4) [Kehtetu -RT I 2002, 3, 6- jõust. 01.02.2002]

§ 25. Hoiu-laenuühistu kasumi jaotamine

(1) Hoiu-laenuühistu kasum jaotatakse üldkoosoleku otsusega kinnitatud majandusaasta aruande alusel.

(2) Hoiu-laenuühistu liikmetele, kelle tasutud osamaks on majandusaastal hoiu-laenuühistu kasutada olnud vähem kui aasta, kuid rohkem kui kuus kuud, makstakse dividendi pooles suuruses.

(3) Dividendide väljamaksmist alustatakse üks kuu pärast üldkoosoleku vastava otsuse vastuvõtmist.

(4) Väljavõtmata dividendide pealt hoiu-laenuühistu intresse ei maksa.

§ 26. Hoiu-laenuühistu kahjumi katmine

(1) Kui auditeeritud majandusaasta aruandest või hoiu-laenuühistu likvideerimisbilansist selgub kahjum, kaetakse see üldkoosoleku otsuse alusel reservkapitali arvel. Hoiu-laenuühistu põhikirjas ettenähtud juhtudel võib kahjumi katta muude reservide arvel.

(2) Kui reservkapitalist ja teistest põhikirjas ettenähtud reservidest kahjumi katmiseks ei piisa ja hoiu-laenuühistu põhikirjaga on ette nähtud liikmete täielik isiklik vastutus või lisavastutus, otsustab üldkoosolek katmata kahjumi jaotamise hoiu-laenuühistu liikmete vahel proportsionaalselt nende lisavastutuse suurusega ja määrab tähtaja, mille jooksul liige on kohustatud tasuma kahjumi katmiseks tema kanda langeva summa.

(3) Kui kahjumi katmiseks reservkapitalist ja teistest põhikirjas ettenähtud reservidest ei piisa ning kahjumi katmise tagajärjel on hoiu-laenuühistu osakapital vähenenud 1/3 võrra või kui kahjumi katmise tagajärjel jääb osakapital käesoleva seaduse § 22 lõikes 3 toodud miinimumist väiksemaks, peab juhatus 15 päeva jooksul kutsuma kokku liikmete erakorralise üldkoosoleku. Üldkoosolek peab otsustama:

- 1) osakapitali suurendamise või
- 2) hoiu-laenuühistu lõpetamise või
- 3) pankrotiavalduse esitamise.

5. peatükk

HOIU-LAENUÜHISTU USALDUSVÄÄRSUSE TAGAMINE

§ 27. Hoiu-laenuühistu usaldusväärse tagamine

(1) Hoiu-laenuühistu peab oma tegevuses järgima kõiki alljärgnevat nõudeid: